НАСОКИ (ЕС) 2023/832 НА ЕВРОПЕЙСКАТА ЦЕНТРАЛНА БАНКА

от 16 декември 2022 година

за изменение на Насоки (ЕС) 2016/65 относно дисконтиранията при оценяването при прилагането на рамката на паричната политика на Евросистемата (ЕЦБ/2015/35) *(ЕЦБ/2022/49)*

УПРАВИТЕЛНИЯТ СЪВЕТ НА ЕВРОПЕЙСКАТА ЦЕНТРАЛНА БАНКА,

като взе предвид Договора за функционирането на Европейския съюз, и по-специално член 127, параграф 2, първо тире от него,

като взе предвид Устава на Европейската система на централните банки и на Европейската централна банка, и по-специално член 3.1, първо тире, членове 9.2, 12.1, 14.3 и 18.2, както и член 20, първа алинея от него,

като има предвид, че:

(1) Съгласно член 18.1 от Устава на Европейската система на централните банки и на Европейската централна банка, Европейската централна банка (ЕЦБ) и националните централни банки на държавите членки, чиято парична единица е еврото (наричани по-долу „НЦБ“), могат да осъществяват кредитни операции с кредитни институции и други участници на пазара, при които предоставянето на заеми се основава на адекватни обезпечения. Общите условия, при които ЕЦБ и НЦБ са готови да извършват кредитни операции, включително критериите, определящи допустимостта на обезпеченията за целите на кредитните операции на Евросистемата, са установени в Насоки (ЕС) 2015/510 на Европейската централна банка (ЕЦБ/2014/60) ([1]).

(2) Всички допустими активи за кредитни операции на Евросистемата са предмет на специфични мерки за контрол на риска, за да се защити Евросистемата от финансови загуби при наличието на обстоятелства, при които трябва да се удовлетвори от обезпечението си в случай на неизпълнение от страна на контрагент. Рамката за контрол на риска на Евросистема се преразглежда редовно, за да се осигури адекватна защита. В резултат на този редовен преглед Управителният съвет реши на 15 юли 2022 г. да въведе някои промени в рамката за контрол на риска.

(3) Управителният съвет взе решение за по-нататъшно постепенно премахване на временното намаляване на дисконтиранията при оценяването, което беше решено като част от временните мерки за смекчаване на изискванията за обезпечения, предприети от Евросистемата в отговор на извънредните икономически и финансови обстоятелства, свързани с разпространението на заболяването коронавирус (COVID-19). Това е втората стъпка от постепенното премахване на намаляването на дисконтирането при оценяването, за което Управителният съвет взе решение на 23 март 2022 г. и с което ще приключи това постепенно премахване.

(4) Тъй като рисковият профил на други регулирани обезпечени облигации и на multi cédulas е подобен на този на обезпечените облигации от типа jumbo, Управителният съвет реши също, че те следва да подлежат на същите дисконтирания при оценяването и следователно всички регулирани обезпечени облигации и multi cédulas следва да бъдат включени в категория на дисконтиране II и позоваванията на обезпечени облигации от типа jumbo следва да бъдат заличени от Насоки (ЕС) 2016/65 на Европейската централна банка (ЕЦБ/2015/35) ([2]).

([1]) Насоки (ЕС) 2015/510 на Европейската централна банка от 19 декември 2014 г. относно прилагането на рамката на паричната политика на Евросистемата (Насоки относно общата документация) (ЕЦБ/2014/60) (ОВ L 91, 2.4.2015 г., стр. 3).

([2]) Насоки (ЕС) 2016/65 на Европейската централна банка от 18 ноември 2015 г. относно дисконтиранията при оценяването при прилагането на рамката на паричната политика на Евросистемата (ЕЦБ/2015/35) (ОВ L 14, 21.1.2016 г., стр. 30).

(5) Освен това Управителният съвет взе решение да промени разпределението на дългови инструменти, емитирани от Европейския съюз, от категория на дисконтиране II към категория на дисконтиране I, имайки предвид съпоставимостта им с дългови инструменти в последната категория по отношение на определянето на цената, както и на пазарния и ликвиден риск, при контролирането на кредитното качество или остатъчния срок до падежа на даден инструмент. Това е в съответствие с принципите на управление на риска за защита, последователност, опростяване и прозрачност, които са в основата на разработването на рамката за обезпеченията на Евросистемата, включително дисконтиранията при оценяването.

(6) С цел да се даде възможност за по-детайлно и съгласувано третиране на рисковете, свързани с инструментите с дълъг срок до падежа, и по този начин да се подобри покритието на риска на ставките на дисконтиранията, беше решено категорията инструменти с най-дългия остатъчен срок до падежа, т.е. повече от десет години ([10—∞)), да бъде разделена на три нови категории: десет до петнадесет години ([10—15)), петнадесет до тридесет години ([15—30)) и тридесет или повече години ([30—∞)). Това решение, съчетано с решението за прилагане на зависещо от срока до падежа намаление на теоретичната стойност има за цел също така да подобри детайлността на покритието на риска на тази теоретична стойност, което е от особено значение за инструментите с по-дълъг срок до падежа.

(7) Беше счетено за необходимо също така допълнително да се уточни и коригира определението за остатъчен срок до падежа на собствено ползвани обезпечени облигации, като се прави разграничение между облигациите с еднократно погасяване на главницата и с възможност за удължаване на срока до падежа и условните транзитни облигации, за да се избегне неоправдано увеличение (т.е. необосновано от съображения за риск) на дисконтиранията при оценяване, прилагани към последните, вследствие на гореспоменатото разделяне на категорията дългови инструменти с дълъг срок до падежа на три отделни категории.

(8) Освен това Управителният съвет реши да замени, както в постоянната, така и във временната рамка за обезпеченията, настоящото фиксирано намаление на теоретичната стойност от 5 %, приложимо за търгуеми активи в съответствие с член 134 от Насоки (ЕС) 2015/510 (ЕЦБ/2014/60), със степенувани според срока до падежа ставки на намаление на стойността на всички теоретично оценени търгуеми активи, с изключение на тези, които попадат в категория на дисконтиране I. Основанието за това е да се защити по-детайлно обезпечението на Евросистемата срещу рискове, свързани с модела, произтичащи от теоретичната стойност на търгуеми активи.

(9) Освен това, с оглед адекватно отразяване на рисковете на търгуемите активи с плаващи купони и подобряване на защитата от риск на Евросистемата, беше решено да се хармонизира класификацията на дисконтиранията на търгуемите активи с фиксиран купон и тези с плаващ купон, тъй като те показват сравними нива на общ риск.

(10) Поради това Насоки (ЕС) 2016/65 на Европейската централна банка (ЕЦБ/2015/35) следва да бъдат съответно изменени,

ПРИЕ НАСТОЯЩИТЕ НАСОКИ:

Член 1

Изменения

Насоки (ЕС) 2016/65 (ЕЦБ/2015/35) се изменят, както следва:

1. В член 2 букви а), б) и в) се заменят със следното:

„а) в категория на дисконтиране I се включват дългови инструменти, емитирани от централни правителства, дългови инструменти, емитирани от Европейския съюз, дългови сертификати на ЕЦБ и дългови сертификати, емитирани от НЦБ преди датата на приемане на еврото в съответната държава членка, чиято парична единица е еврото;

б) в категория на дисконтиране II се включват дългови инструменти, емитирани от:

i) местни и регионални правителства;

ii) субекти, които са кредитни институции или некредитни институции, които са класифицирани от Евросистемата като агенции и които отговарят на количествените критерии, установени в приложение XIIa към Насоки (ЕС) 2015/510 (ЕЦБ/2014/60);

iii) многостранни банки за развитие и международни организации, различни от Европейския съюз; както и регулирани обезпечени облигации и multi cédulas;

в) в категория на дисконтиране III се включват дългови инструменти, емитирани от:

i) нефинансови предприятия;

ii) предприятия от държавния сектор, и

iii) агенции, които са некредитни институции, които не отговарят на количествените критерии, установени в приложение XIIa към Насоки (ЕС) 2015/510 (ЕЦБ/2014/60);“;

2. Член 3 се заменя със следното:

„*Член 3*

Дисконтирания при оценяването за търгуемите активи

1. Дисконтираният при оценяването за търгуемите активи, разпределени в категории на дисконтиране I—IV, се определят въз основа на:

а) разпределението на конкретния актив в степен на кредитно качество 1, 2 или 3;

б) остатъчния срок до падежа на актива съгласно посоченото в параграф 2;

в) структурата на купона на актива съгласно посоченото в параграф 2.

2. За търгуемите активи, разпределени в категории на дисконтиране I—IV, приложимото дисконтиране при оценяването зависи от остатъчния срок до падежа и структурата на купона на актива (фиксиран/плаващ или нулев) съгласно определеното въз основа на таблица 2 от приложението към настоящите насоки. Съответният срок до падежа за определяне на дисконтирането при оценяването, което следва да се приложи, е остатъчният срок до падежа на актива, независимо от вида на структурата на купона.

2а. Определянето на остатъчния срок до падежа за собствено ползвани обезпечени облигации зависи от това дали собствено ползваните обезпечени облигации са облигации с еднократно погасяване на главницата и с възможност за удължаване на срока до падежа или условни транзитни облигации, както следва:

а) в случая на собствено ползвани обезпечени облигации с еднократно погасяване на главницата и с възможност за удължаване на срока до падежа остатъчният срок до падежа се определя като максималната продължителност, до която може да се удължи срокът до падежа, както е отразено в условията за конкретната обезпечена облигация;

б) в случая на собствено ползвани обезпечени условни транзитни облигации, остатъчният срок до падежа съответства на категорията [10—15) години.

За целите на настоящия параграф 2а „собствено ползвани“ се отнася до предаването или използването от контрагент на обезпечени облигации, емитирани или гарантирани от самия него или от субект, с когото той се намира в тесни връзки съгласно предвиденото в член 138 от Насоки (ЕС) 2015/510 (ЕЦБ/2014/60).

3. За търгуемите активи, разпределени в категория на дисконтиране V, независимо от структурата на купона, дисконтираният при оценяването се определят въз основа на среднопретегления срок на живота на актива, както е посочено в параграфи 4 и 5. Дисконтираният при оценяването, прилагани към търгуемите активи в категория V, се съдържат в таблица 2а от приложението към настоящите насоки.

4. Среднопретегленият срок на живота на първостепенен транш на обезпечена с актив ценна книга се оценява като очаквания среднопретеглен период до погасяването на този транш. По отношение на задържаните мобилизирани обезпечени с активи ценни книжа при изчисляването на среднопретегления срок на живота се приема, че кол опциите в полза на емитента няма да бъдат упражнени.

5. За целите на параграф 4 „задържани мобилизирани обезпечени с активи ценни книжа“ са обезпечени с активи ценни книжа, които са използвани в процент, по-висок от 75 % от непогасената номинална стойност, от контрагента, който е инициирал обезпечената с активи ценна книга, или от субекти, които се намират в тесни връзки с инициатора. Наличието на тесни връзки се определя в съответствие с член 138 от Насоки (ЕС) 2015/510 (ЕЦБ/2014/60).“;

3. Член 4 се заменя със следното:

„*Член 4*

Допълнителни дисконтирания при оценяването, които се прилагат към конкретни видове търгуеми активи

Освен дисконтиранията при оценяването, предвидените в член 3 от настоящите насоки, спрямо конкретни видове търгуеми активи се прилагат следните допълнителни дисконтирания при оценяването:

а) спрямо всички търгуеми активи, разпределени в категории на дисконтиране II, III, IV и V, за които се определя теоретична стойност в съответствие с правилата на член 134 от Насоки (ЕС) 2015/510 (ЕЦБ/2014/60), се прилага допълнително дисконтиране при оценяването под формата на намаление на стойността от преоценка. Намалението на стойността от преоценка също и за собствено ползвани обезпечени облигации зависи от очаквания остатъчен срок до падежа или в случая на категория на дисконтиране V — от среднопретегления срок на живота на актива, на нивата, установени в таблица 4 в приложението към настоящите насоки. За целите на изчисляването на намалението на стойността от преоценка за собствено ползвани обезпечени облигации очакваният остатъчен срок до падежа е датата на първоначалния падеж, освен ако и докато не бъде инициирано удължаване на срока до падежа;

б) спрямо собствено ползвани обезпечени облигации се прилага допълнително дисконтиране при оценяването в размер на: i) 8 %, приложимо към стойността на дълговите инструменти, разпределени в степени на кредитно качество 1 и 2, и ii) 12 %, приложимо към стойността на дълговите инструменти, разпределени в степен на кредитно качество 3. За целите на настоящия параграф „собствено ползвани“ има същото значение, както е определено в член 3, параграф 2а;

в) ако посоченото в буква б) допълнително дисконтиране при оценяването не може да бъде приложено по отношение на системата за управление на обезпеченията на дадена НЦБ, трето лице — посредник или техническата платформа на TARGET за автоматично обезпечаване, то се прилага в тези системи или в тази платформа към цялата емисионна стойност на обезпечените облигации, които могат да бъдат собствено ползвани.“

4. В член 5 параграф 5 се заменя със следното:

„5. Към нетъргуемите дългови инструменти, обезпечени с потребителски ипотеки, се прилага дисконтиране при оценяването в размер на 31,5 %.“

5. Приложението се заменя с приложението към настоящите насоки.

Член 2

Действие и изпълнение

1. Настоящите насоки пораждат действие на датата, на която НЦБ бъдат уведомени за тях.

2. НЦБ предприемат необходимите мерки за изпълнение на настоящите насоки и ги прилагат от 29 юни 2023 г. Те уведомяват ЕЦБ относно текстовете и средствата, свързани с тези мерки, най-късно до 17 февруари 2023 г.

Член 3

Адресати

Адресати на настоящите насоки са НЦБ.

Съставено във Франкфурт на Майн на 16 декември 2022 година.

За Управителния съвет на ЕЦБ
Председател на ЕЦБ
Christine LAGARDE

ПРИЛОЖЕНИЕ

Приложението към Насоки (ЕС) 2016/65 (ЕЦБ/2015/35) се заменя със следното:

„*ПРИЛОЖЕНИЕ*

Таблица 1

Категории на дисконтиране за допустимите търгуеми активи въз основа на вида емитент и/или вида актив

Категория I	Категория II	Категория III	Категория IV	Категория V
Дългови инструменти, емитирани от централни правителства Дългови инструменти, емитирани от Европейския съюз Дългови сертификати на ЕЦБ Дългови сертификати, емитирани от национални централни банки (НЦБ) преди датата на приемане на еврото в съответната държава членка	Дългови инструменти, емитирани от местни и регионални правителства Дългови инструменти, емитирани от лица (кредитни институции или некредитни институции), които са класифицирани от Евросистемата като агенции и които отговарят на количествените критерии, установени в приложение XIIa към Насоки (ЕС) 2015/510 (ЕЦБ/2014/60) Дългови инструменти, емитирани от многостранни банки за развитие и международни организации, различни от Европейския съюз Регулирани обезпечени облигации Multi cédulas	Дългови инструменти, емитирани от нефинансови предприятия, предприятия от държавния сектор и агенции, които са некредитни институции, които не отговарят на количествените критерии, установени в приложение XIIa към Насоки (ЕС) 2015/510 (ЕЦБ/2014/60)	Необезпечени дългови инструменти, емитирани от кредитни институции и агенции, които са кредитни институции, които не отговарят на количествените критерии, установени в приложение XIIa към Насоки (ЕС) 2015/510 (ЕЦБ/2014/60) Необезпечени дългови инструменти, емитирани от финансови предприятия, различни от кредитни институции	Обезпечени с активи ценни книжа

Таблица 2

Нива на дисконтиране при оценяването (в %), прилагани към допустими търгуеми активи в категории на дисконтиране I—IV

(в %)

		Категории на дисконтиране							
Кредитно качество	Остатъчен срок до падежа (в години) (*)	Категория I		Категория II		Категория III		Категория IV	
		Фиксиран или плаващ купон	Нулев купон	Фиксиран или плаващ купон	Нулев купон	Фиксиран или плаващ купон	Нулев купон	Фиксиран или плаващ купон	Нулев купон
Степени 1 и 2	[0—1)	0,5	0,5	1,0	1,0	1,0	1,0	7,5	7,5
	[1—3)	1,0	2,0	1,5	2,5	2,0	3,0	10,0	11,5
	[3—5)	1,5	2,5	2,5	3,5	3,0	4,5	12,0	13,0
	[5—7)	2,0	3,0	3,5	4,5	4,5	6,0	14,0	15,0
	[7—10)	3,0	4,0	4,5	6,5	6,0	8,0	16,0	17,5
	[10—15)	4,0	5,0	6,5	8,5	7,5	10,0	18,0	22,5
	[15—30)	5,0	6,0	8,0	11,5	9,0	13,0	21,0	25,0
	[30—∞)	6,0	9,0	10,0	13,0	11,0	16,0	24,0	31,5
		Категории на дисконтиране							
Кредитно качество	Остатъчен срок до падежа (в години)	Категория I		Категория II		Категория III		Категория IV	
		Фиксиран или плаващ купон	Нулев купон	Фиксиран или плаващ купон	Нулев купон	Фиксиран или плаващ купон	Нулев купон	Фиксиран или плаващ купон	Нулев купон
Степен 3	[0—1)	5,0	5,0	5,5	5,5	6,5	6,5	11,5	11,5
	[1—3)	6,0	7,0	7,5	10,5	9,5	12,0	18,5	20,0
	[3—5)	8,5	10,0	11,0	16,0	13,0	18,0	23,0	27,0
	[5—7)	10,0	11,5	12,5	17,0	15,0	21,5	25,5	29,5
	[7—10)	11,5	13,0	14,0	21,0	17,0	23,5	26,5	31,5
	[10—15)	12,5	14,0	17,0	25,5	19,5	28,0	28,5	35,0
	[15—30)	13,5	15,0	20,0	28,5	22,0	31,0	31,5	39,0
	[30—∞)	14,0	17,0	22,0	32,5	25,0	35,5	34,5	43,0

(*) т.е. [0—1) остатъчен срок до падежа, по-малък от една година; [1—3) остатъчен срок до падежа, равен на или по-голям от една година и по-малък от три години и т.н.

Таблица 2a

Нива на дисконтиране при оценяването, прилагани към допустими търгуеми активи в категория на дисконтиране V

(в %)

		Категория V
Кредитно качество	Среднопретеглен срок на живот (*)	Дисконтиране при оценяването
Степени 1 и 2	[0—1)	4,0
	[1—3)	5,0
	[3—5)	7,0
	[5—7)	9,0
	[7—10)	12,0
	[10—15)	18,0
	[15—30)	20,0
	[30—∞)	22,0

(*) т.е. [0—1) среднопретеглен срок на живот, по-малък от една година; [1—3) среднопретеглен срок на живот, равен на или по-голям от една година и по-малък от три години и т.н.

Таблица 3

Нива на дисконтиране при оценяването, прилагани към допустими вземания по кредити

(в %)

Кредитно качество	Остатъчен срок до падежа (в години) (*)	Плащане с фиксиран лихвен процент	Плащане с плаващ лихвен процент
Степени 1 и 2	[0—1)	8,0	8,0
	[1—3)	11,5	8,0
	[3—5)	15,0	8,0
	[5—7)	20,0	11,5
	[7—10)	26,0	15,0
	[10—15)	33,0	20,0
	[15—30)	38,0	26,0
	[30—∞)	40,0	33,0
Степен 3	[0—1)	16,0	16,0
	[1—3)	25,0	16,0
	[3—5)	35,0	16,0
	[5—7)	42,0	25,0
	[7—10)	46,0	35,0
	[10—15)	48,0	42,0
	[15—30)	50,0	46,0
	[30—∞)	52,0	48,0

(*) т.е. [0—1) остатъчен срок до падежа, по-малък от една година; [1—3) остатъчен срок до падежа, равен на или по-голям от една година и по-малък от три години и т.н.

Таблица 4

Нива на намаление на стойността от преоценка, прилагани към търгуеми активи в категории на дисконтиране II —V, за които се определя теоретична стойност

(в %)

Остатъчен срок до падежа/Среднопретеглен срок на живот (в години) (*)	Намаление на стойността от преоценка
[0—1)	1,5
[1—3)	2,5
[3—5)	3,0
[5—7)	3,5
[7—10)	4,5
[10—15)	6,0
[15—30)	8,0
[30—∞)	13,0

(*) т.е. [0—1) остатъчен срок до падежа/среднопретеглен срок на живот, по-малък от една година; [1—3) остатъчен срок до падежа/среднопретеглен срок на живот, равен на или по-голям от една година и по-малък от три години и т.н.“